נספח 8:
אל־קרדַאווי: האמת ביחס לסכסוך עם היהודים
[תרגום+מקור בערבית][1]

השואל אבו מעאד' מאלג'יריה

שאלה: כבוד השיח' קרדַאווי, האם הסכסוך בינינו לבין היהודים הינו סכסוך על אדמה או על האמונה והאם הסכסוך על האדמה מבטל את האופי התיאולוגי של המאבק בינינו לבין היהודים?

עיקרי הדברים:

המערכה בינינו לבין היהודים איננה בשל יהדותם. האסלאם אינו כופה את עצמו על איש כאמור בקראן: "לכם דתכם ולי דתי"[2] "אין מַקנים דת בכפיה, וכבר התברר ההבדל בין הבינה לבין המַדּוּחים."[3]

אולם, מכיוון שהיהודים תקפו את אדמתנו ואת המקומות הקדושים לנו לא היה לנו מנוס אלא להדוף את התוקפן החמדן עד שהוא יחזור בו מדרכו הסוטה. אם הם [היהודים] יחזרו בהם מסטייתם ומשחיתותם כי אז הם יחשבו לאנשי הספר אשר מותר לנו לאכול ממאכליהם ולהינשא לנשותיהם. יהודים חיו בקרב המוסלמים במשך מאות שנים כשווים להם בחובות ובזכויות, אולם טבעם הנפסד גבר עליהם, ובשל כך הם נדונו על־פי האסלאם לגירוש ולהרחקה לעולמי עד כפי שנאמר בקראן: "[אולי יואיל ריבּוֹנכם לרחם עליכם] ואולם אם תשובו לסורכם, נשוב גם אנו, וגיהנום יסגור על הכופרים."[4]

חובה עלינו להפנות נגדם את מירב המשאבים והכוח שברשותנו עד שיוחזרו האדמה והכבוד [שאבדו] ועד שהחיוך יחזור לשפתותינו כאמור בקראן "הכינו כוח לקראתם ככל שתוכלו..."[5]

תשובת אל־קרדַאווי:

אמרתי בעבר ואני חוזר ואומר שהסכסוך בינינו ובין היהודים הינו מאבק על האדמה ולא בשל יהדותם משום שהם אנשי הספר שמותר לאכול ממאכליהם ולהתרועע עמם כדברי הפסוק: "[היום הותרו לכם המאכלות הטובים] ומותרים לכם מאכלותיהם של אלה אשר ניתַן להם הספר לפניכם, ומאכלותיכם

---

1 הפתוא התפרסמה באתר Islam online ב־1.4.2002.
http://www.islamonline.net/servlet/Satellite?pagename=IslamOnline-Arabic-Ask_Scholar/FatwaA/FatwaA&cid=1122528615116.

[2] קוראן, 109: 6.

[3] קוראן, 2: 256.

[4] קוראן, 17: 8.

[5] קוראן, 8: 60.

מותרים להם, והנשואות לכם מקרב המאמינות, וגם הנשואות לכם מקרב אלה אשר ניתן להם הספר לפניכם...״ [1]

היהודים חיו תחת חסות המוסלמים מאות רבות של שנים, אולם מאז שהיהודים חשקו באדמתנו – אדמת פלסטין – אדמת *האסרא והמעראג׳* [2] – אדמת מסגד אל אקצא, ומאז שהם זממו להקים מדינה על חורבות מסגד אל אקצא אז החל המאבק בינינו לבינם. אולם, אין זה אומר שאין בכלל מאבק דתי או אידיאולוגי בינינו. יש בלבול בסוגיה הזו. אינני מכחיש שישנו מאבק דתי תיאולוגי בינינו משום שאנו אומה דתית והיהודים הם אומה דתית ועל כן הסכסוך בינינו על האדמה מעורב בדת.

כאשר המוסלמי מגן על האדמה אין הוא מגן על רגבי עפר בלבד, הוא מגן על אדמה מוסלמית על הטריטוריה של האסלאם *(דאר אלאסלאם)* לכן כאשר הוא נהרג במלחמה על אדמתו הוא עולה לדרגת *שהיד* וגם אם הוא נהרג למען רכושו הרי שהוא *שהיד*, וכך גם אם הוא מגן על בני משפחתו ועל נפשו הוא. אם כך, המלחמה למען כל המטרות לעיל, נחשבת להקרבה למען אללה *(שהאדה)* ומכאן שזו מערכה דתית.

אדם אשר מחויב [לאמונה] כל מלחמותיו מעורבות בדת, ובמיוחד במערכה הספציפית הזאת שהיא למען אדמת ׳כיוון התפילה הראשון׳, אדמת הנביאים ולמען המסגד השלישי בחשיבותו ואדמת *האסרא והמעראג׳*. אדמה זו יש לה מעמד מיוחד אצל המוסלמים ומכאן שהמוסלמי מגן על אדמה שיש לה בעיניו קדושה רבה.

כך גם לגבי היהודי שעבורו מלחמתו היא דתית משום שגם הוא מחשיב את האדמה הזו כארץ הגאולה. יש להם לגביה חזונות מהתורה וכללים מהתלמוד ויש להם שלושה עיקרים: אלוהים, העם והארץ; שחלקם מוזכרים בתורה ושלושתם מעורבים זה בזה, לכן היהודי נלחם בנו בשם הדת, ומסיבה זו אני מבקר את מי שמבקש להוציא את הדת מהמערכה הזו. מסיבה זו אני מבקש שדבריי לא יובנו כאילו שאני אומר שיש להוציא את ההיבט הדתי תיאולוגי מהבעיה. תהיה זו בגידה לומר זאת. אינני רוצה בכך שדבריי יובנו שלא כהלכה כי אם ברצוני להסביר איך אנשים צריכים להבין את הפסוק הבא: *״מָצוֹא תמצא כי היהודים והמצרפים שותפים לאלוהים, אֵיבתם למאמינים גדולה מכל...״* [3] כך היה באופן יחסי המצב בימי הנביא אולם לאחר מכן היהודים קיבלו את חסות האסלאם וחיו בקרב המוסלמים כשהם בטוחים ותחת קורת הגג מעניקה להם מחסה והם חיו בין המוסלמים במצב כלכלי ופוליטי משופר, ולא היה בינינו ובינם מאבק, למעט, לעיתים, מאבק תרבותי, מאבק על טכסטים של בני ישראל *(אסראאיליאת)* שהם זיהמו באמצעותם את התרבות האסלאמית והם הפיצו אותם [את תכני הטכסטים] בקרב המוסלמים על־ידי כך שהמוסלמים שביניהם נהגו לקרוא ספרים לא מוסמכים ולספר אגדות בע״פ ובעקבותיהם המוסלמים אבדו הרבה מתרבותם המקורית.

היהודים מלאו תפקיד זה בימי הח׳ליפים עת׳מאן ועלי כגון: עבדאללה אבן סבא היהודי ולאחריו על־ידי מתאסלמים שיש לגביהם סימני שאלה כמו למשל כעב אלאחבאר.

---

[1] קוראן, 5: 5.

[2] המסע הלילי של הנביא מחמד למסגד אל אקצא בירושלים ועלייתו השמימה.

[3] קוראן, 5: 82.

אין ספק שהיהודים ובני ישראל בכללותם יש להם ערכים העוברים בירושה ביניהם שהקראן מפרט אותם: אכזריות, בוגדנות, אנוכיות וקנאות. הם אפילו הפכו את ספר התורה שלהם לספר לאומני ואת דתם לדת לאומנית, שכן היא מספרת על בני ישראל ועל מאורעותיהם ועל מלכיהם, אולם היא איננה מספרת כלל על יום הדין ועל גן העדן והגיהינום. דברים אלו טבועים ביסוד הנפשי והאידיאולוגי והמוסרי של היהודים והם נטמעו בתורה המזויפת שלהם ועוד יותר מכך בתלמוד, שהוא מערכת הנחיות סודית שלהם, שהם מחשיבים יותר ממצוות התורה, ואשר הן מגדירות את היהודים כגזע מיוחד שנבחר מכל הברואים וכי כלל בני האנוש צריכים להיות עבדיהם.

היהודים מחשיבים את העמים האחרים כשפלים יותר מבהמות ומכלבים ואנו מכירים את אמונותיהם אלה ואיננו יכולים להתכחש להן. על כן אני אומר מבחינה דתית, אני כמוסלמי, היהודי כמוהו כנוצרי [שניהם] שייכים לאנשי הספר אפילו בתקופתנו זו למרות תוקפנותם, לא אשנה את העובדות בשל התוקפנות. היו זמנים [תקופת מלחמות הצלבנים] בהם הנוצרים היו אויבים קשים יותר מהיהודים. בשעה שהיהודים עמדו לצד המוסלמים ועל כן עלינו להתייחס לכל אחד לפי מידתו.

המאבק נמשך והג'האד הוא חובה עד שתושב הזכות והאדמה תחזור לבעליה, וכפי שאמרתי אנו לא דורשים, וגם אללה לא דורש מאיתנו, שיהיה לנו ארסנל גרעיני, אלא כל מה שנדרש מאיתנו הוא שנפנה נגדם את מה שיש ביכולתנו ונלחם מלחמת קודש בכל אמצעי העומד לרשותנו ולא ניכנע לעולם, יהא אשר יהא, זו חובתנו, משום שאנו סבורים שאנו בעלי הזכות ובסופו של דבר בעל הזכות הוא זה שינצח "מדינה הקמה באופן נפסד ימיה קצרים ואילו מדינת האמת תתקיים עד יום הדין".

"אנו מטיחים את האמת בפני ההבל, והיא תרסק את ראשו, וחיש יימוג..."[1]; "אֱמוֹר, הִנֵּה באה האמת וההבל נמוג, אכן ההבל נמוג לעד."[2]

אני סבור שהניצחון יהיה שלנו בעזרת אללה. יש לנו על כך נבואות בקראן ובסונה ועדויות בהווה ובהיסטוריה ובמסורות האסלאם. אפילו היהודים יודעים זאת, שהרי היו פלסטינים שאמרו למשה דיין 'יש לנו סימנים שאנו ננצח ונחזיר את פלסטין', ודיין השיב להם: 'גם לנו יש סימנים אולם לא הדור הנוכחי הוא שינצח אותנו...'. דור ההתעוררות האסלאמית בעזרת אללה אשר מאמין באסלאם, באללה ובשליחו ואשר מקריב את נפשו ואשר הופך את גופו לפצצת זמן שתתפוצץ בפני האויב, זהו הדור המיוחל , שאני מכנה אותו דור הניצחון המיוחל.

[1] קוראן, 21: 18.

[2] קוראן, 17: 81.

أبو معاذ – الجزائر

حقيقة الصراع مع اليهود[١]

فضيلة الشيخ القرضاوي –حفظه الله–هل الصراع بيننا وبين اليهود، صراع على الأرض أم على العقيدة، وهل الصراع على الأرض ينفي الطابع العقائدي عن الصراع بيننا وبين اليهود؟

٠١/٠٤/٢٠٠٢

العلامة الدكتور يوسف عبد الله القرضاوي

الحمد لله والصلاة والسلام على رسول الله وبعد:

فالمعركة بيننا وبين اليهود ليست من أجل يهوديتهم فالإسلام لا يفرض نفسه على أحد قال سبحانه: "لكم دينكم ولي دين" وقال جل شأنه: "لا إكراه في الدين قد تبين الرشد من الغي" ولكن لما اعتدى اليهود على أرضنا ومقدساتنا كان لا بد من دفع الباغي والمعتدي حتى يرجع عن غيه، فإن رجعوا عن غيهم وإفسادهم فهم أهل كتاب يحل لنا أن نؤاكلهم ونناكحهم، وقد عاشوا بين المسلمين قرونا من الزمان لهم ما للمسلمين وعليهم ما على المسلمين، ولكن غلب عليهم طبعهم فاشتاقوا للفساد لذا حتما ستجري عليهم سنة الله بالطرد والإبعاد قال سبحانه "وإن عدتم عدنا وجعلنا جهنم للكافرين حصيرا"

وكان لزاما أن نعد لهم أقصى ما في الوسع والطاقة حتى تعود الأرض ويُصانَ العرض وترتسم البسمة على الوجوه قال سبحانه "وأعدوا لهم ما استطعتم من قوة".

وإليك فتوى فضيلة الدكتور القرضاوي:

السؤال عن الصراع بيننا وبين اليهود، هل هو صراع على الأرض أم على العقيدة، وهل الصراع على الأرض ينفي الطابع العقائدي عن الصراع بيننا وبين اليهود، فهناك سوء فهم، أنا قلت وأقول أن الصراع بيننا وبين اليهود صراع على الأرض لا من أجل يهوديتهم، لأنهم أهل كتاب يجوز مآكلتهم ومصاهرتهم (طعام الذين أوتوا الكتاب حل لكم وطعامكم حل لهم، والمحصنات من المؤمنات والمحصنات من الذين أوتوا الكتاب) وقد عاش اليهود في ذمة المسلمين قروناً طويلة، لكن منذ أن طمع اليهود في أرضنا، أرض فلسطين، أرض الإسراء والمعراج، أرض المسجد الأقصى ومنذ خططوا على أن يقيموا دولة على أنقاض المسجد الأقصى، بدأ الصراع بيننا وبينهم ولكن ليس معنى هذا أنه ليس صراعاً دينياً ولا عقائدياً، فهناك خلل في هذه القضية، نفي أنه ليس صراع على العقيدة، لا ينفي أنه صراع ديني وعقائدي، لأننا أمة دينية واليهود أمة دينية، فصراعنا على الأرض مختلط بالدين.

[١] http://www.islamonline.net/servlet/Satellite?pagename=IslamOnline-Arabic-Ask_Scholar/FatwaA/FatwaA&cid=1122528615116.

المسلم حين يدافع عن أرض لا يدافع عن مجرد تراب، هو يدافع عن أرض الإسلام، عن دار الإسلام، لذلك إذا قتل دون أرضه فهو شهيد، وإذا قتل دون ماله فهو شهيد، وإذا قتل دون أهله فهو شهيد، وإذا قتل دون دمه فهو شهيد، وإذن كل هذا يعتبر شهادة، وهذا معناه أنها معركة دينية، فالإنسان الملتزم كل معاركه تختلط بالدين، وخصوصاً في هذه المعركة، فهي أرض القبلة الأولى، أرض النبوات، وثالث المسجدين المعظمين أرض الإسراء والمعراج، فهذه الأرض لها طابع خاص عند المسلمين ومكانة، المسلم يدافع عن أرض له فيها مقدسات هائلة، وكذلك اليهودي فهو عنده معركة دينية لأنه يعتبر هذه الأرض هي أرض الميعاد، لهم فيها أحلام توراتية وتعاليم تلمودية، وهم عندهم أقاليم ثلاثة الله والشعب والأرض بعضهم يعبر عنها التوراة والشعب والأرض، الثلاثة متداخلة مع بعض، لذلك هو يقاتلنا باسم الدين، لذلك نحن ننكر على من يريد إخراج الدين من هذه المعركة، لذلك أرجو ألا يفهم كلامي أنني أريد أن أخرج الجانب الديني والعقائدي من القضية، هذه خيانة أنا لا أريد هذا ولا ينبغي أن يفهم كلامي على هذا، إنما أنا أريد أن أقول لبعض الناس كيف يفهمون الآية (لتجدن أشد الناس عداوة للذين آمنوا اليهود والذين أشركوا) أن هذا بالنسبة للوضع الذي كان أيام الرسول (صلى الله عليه وسلم)، بعد ذلك اليهود دخلوا في ذمة المسلمين وعاشوا بينهم آمنين ولم يجدوا دارا تؤويهم إلا دار المسلمين، وكانوا يعيشون بين المسلمين على أفضل ما يكون أصحاب ثروة ونفوذ، لم يكن بيننا وبينهم صراع إلا ثقافي أحياناً، إسرائيليات، الأشياء التي قذروا بها نقاء الثقافة الإسلامية ونشروها بين المسلمين عن طريق من أسلم منهم وقراءات من كتب غير معتمدة، وروايات شفوية، أفسدت على المسلمين كثيرا من ثقافتهم.

اليهود كان لهم دور كذلك أيام سيدنا عثمان وسيدنا علي، عبد الله بن سبأ اليهودي ودوره، وبعضهم من دخل الإسلام وعليهم علامات استفهام مثل كعب الأحبار. لاشك أن اليهود وبني إسرائيل عامة لهم أخلاق توارثوها تحدث عنها القرآن: القسوة، الغدر، الأنانية، العصبية، حتى إنهم حولوا كتابهم التوراة لكتاب قومي، ودينهم لدين قومي، فهي تتحدث عن بني إسرائيل وأحداثهم وملكهم ولا تتحدث عن الآخرة أو الجنة والنار، فهذه أشياء موجودة في الكيان النفسي والفكري والخلقي لليهود، تصنعه هذه التوراة المحرفة، وأكثر منها التلمود، هذه التعاليم الخفية التي يقدسونها أكثر مما يقدسون تعاليم التوراة، والتي تعتبر اليهود صنفاً مميزاً على جميع الخلق، وأن الجميع يجب أن يكونوا عبيداً لهم واعتبروا الشعوب الأخرى أحط من البهائم وأذل من الكلاب، فهذه أشياء نحن نعرفها ولا نستطيع أن ننكرها، إنما أنا أقول من الناحية الدينية أنا كمسلم، اليهودي مثل النصراني من أهل الكتاب، حتى في هذا العصر مع اعتداءاته، لا أغير الحقائق من أجل العدوان، وفي وقت من الأوقات كان النصارى أشد علينا من اليهود (أيام الحروب الصليبية) وكان اليهود مع المسلمين في هذا الوقت، الأولى أن نعطي كل ذي حق حقه.

الصراع مستمر والجهاد فريضة، حتى يسترد الحق وتعود الأرض إلى أهلها، وكما قلت أننا لا نطلب، ولن يطالبنا الله عز وجل أن يكون عندنا ترسانة نووية، إنما أن نعد لهم ما استطعنا ونجاهد بما نقدر عليه، وألا نسلم أبدا مهما كان، فهذا واجبنا، ونحن نعتقد أننا أصحاب الحق، وصاحب

الحق في النهاية لابد أن ينتصر (دولة الباطل ساعة، ودولة الحق إلى قيام الساعة، (بل نقذف بالحق على الباطل فيدمغه، فإذا هو زاهق)، (وقل جاء الحق وزهق الباطل إن الباطل كان زهوقاً)

وأعتقد أن النصر لنا إن شاء الله، فعندنا البشائر من القرآن والسنة والواقع والتاريخ وسنن الله عز وجل، حتى اليهود عندهم هذا، فبعض الفلسطينيين قالوا لموشى ديان، إن عندنا بشائر أننا سننتصر ونستعيد فلسطين، فرد عليه ونحن عندنا هذا ولكن ليس هذا الجيل الذي سينتصر علينا.... إنه جيل الصحوة إن شاء الله الذي رضي بالله ربا وبالإسلام دينا وبمحمد رسولاً ونبياً، ووضع روحه في يديه ورأسه على كفه، ويجعل من نفسه قنبلة موقوتة يقذف بها العدو. هذا هو الجيل المنشود إن شاء الله والذي سميته جيل النصر المنشود والله أعلم